

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

ACKU

درین شماره

- ✓ ۱- مقررہ وزارت تعلیم و تربیہ جمهوری دموکراتیک افغانستان. (صفحه اول)
- ۲- مقررہ تنظیم اجراءات و فعالیت های وزارت فواید عامه جمهوری دموکراتیک افغانستان. (صفحه ۱۷)
- ۳- مقررہ ریاست عمومی کار و تامینات اجتماعی شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان. (صفحه ۳۱)
- ۴- مقررہ تنظیم اجراءات و فعالیت های وزارت معادن و صنایع جمهوری دموکراتیک افغانستان. (صفحه ۴۳)
- ۵- اعلانات ثبت علایم و خصوصیات تجارتی. (صفحه ۶۱)

مدیر مسنول: عبدالغفار گرامی

معاون: اکبر چخانسوری

مہتمم: نور علم

تلفون مدیر مسنول: ۲۵۴۰۹

تلفون توزیع: ۲۱۶۰۴

مقررہ وزارت تعلیم و تربیہ جمهوری دموکراتیک افغانستان

رسمی جریده

مقرره وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان

فصل اول

احکام عمومی

ماده اول:

این مقرره باسناد حکم ماده (۲۷) قانون اصول عمده تشکیل و وظایف وزارت های جمهوری دموکراتیک افغانستان بمنظور تنظیم فعالیت ها و اجراءت وزارت تعلیم و تربیه وضع گردیده است.

ماده دوم:

وزارت تعلیم و تربیه بحیث ارگان مرکزی اداره دولت وظایف و مکلفیت های رهبری تعلیم و تربیه سالم اطفال و جوانان را در کشور بدوش دارد.

ماده سوم:

وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان مسوول انکشاف پیشرفت آینده سیستم تعلیم و تربیه بوده اعتلای کیفیت آموزش و پرورش اطفال و جوانان در مکاتب تعلیمات عمومی، مدارس دینی، کودکستانها، موسسات خارج از مکتب، تربیه معلمان در موسسات تربیه معلم و تربیت بدنی تامین کادر های پیداکوژی کلیه موسسات تعلیمی و تربیوی، انکشاف علوم پیداکوژی و سواد آموزی را به عهد دارد.

ماده چهارم:

وزارت تعلیم و تربیه در انجام وظایف و فعالیت های خود احکام اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان، فیصله های حزب دموکراتیک خلق افغانستان، قوانین، فرامین و سایر تصاویب شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان هیأت رئیسه آن، احکام این مقرره و سایر تصاویب حکومت را ملاک عمل قرار داده، تطبیق سالم آنرا در ساحه فعالیت خود تامین می نماید.

فصل دوم

وظایف و صلاحیتها

ماده پنجم:

وزارت تعلیم و تربیه دارای وظایف و صلاحیت های آتی میباشد:

- ۱- رهبری، نظارت و ارزیابی فعالیتهای مکاتب ابتدایی، متوسطه نامکمل، متوسطه مکمل، تربیت اطفال در کودکانها، تربیه کادر های پیداکوژی در موسسات تربیه معلم، تربیت بدنی و مدارس عالی دینی، انکشاف علوم پیداکوژی و مبارزه برای علوم بیسوادی.
- ۲- فراهم آوری شرایط لازم و اقدامات عملی بمنظور امحای بی سوادی.
- ۳- تامین شرایط مساعد برای آموزش و پرورش عمومی ابتدایی اجباری و مجانی برای کلیه اطفالیکه سن شمول مکتب را دارند.
- ۴- مجهز نمودن شاگردان به مبادی و اساسات عمیق و مستحکم علوم معاصر، رشد سطح آگاهی، انکشاف جسمی، ذهنی، اخلاقی و پرورش قریحه و ذوق بدیعی آنان.
- ۵- مجهز ساختن شاگردان به احترام، رعایت و حفظ دین مبین اسلام، سنن و عنعنات پسندیده ملی.
- ۶- عدم مکلف ساختن شاگردان سایر ادیان به فراگرفتن تعلیمات دینی اسلامی.
- ۷- آماده ساختن جوانان به زندگی و انتخاب آگاهانه پیشه و مسلک.
- ۸- انکشاف و تکمیل بعدی سیستم تعلیم و تربیه، گسترش شبکه کودکانها، موسسات خارج از مکتب، افزایش تعداد مکاتب تعلیمات عمومی، مدارس دینی و سایر اشکال تربیه اجتماعی اطفال.
- ۹- طرح پلانها جهت ارتقای سویه دانش معلمان، مربیان، مدیران مکاتب، کودکانها، موسسات خارج از مکتب و سایر کارکنان تعلیم و تربیه.
- ۱۰- تشخیص و تامین نیازمندیهای مکاتب به کادر های ورزیده پیداکوژی، متخصصان، معلمان و کادر های علمی.
- ۱۱- مجهز ساختن ادارات و موسسات تعلیم و تربیه با کادر های پیداکوژی و سایر متخصصان.
- ۱۲- بوجود آوردن شرایط مناسب جهت استفاده اعظمی از دانش و تجارب کارکنان و تکمیل سیستم استخدام کادر ها در موسسات و ادارات مربوطه وزارت تعلیم و تربیه.
- ۱۳- تامین روش و اصول دموکراسی در امور رهبری در ساحه های مختلفه وزارت تعلیم و تربیه.
- ۱۴- تامین و تحکیم روابط متقابل با دول متحابه و موسسات بین المللی در ساحه تعلیم و تربیه مطابق به مشی دولت.

- ۱۵- تحکیم پایه های علمی و مادی موسسات تعلیم و تربیه، ساختمان توسعه، ترمیم و حفظ و مراقبت تعمیرات مکاتب.
- ۱۶- استفاده موثر از بودجه انکشافی و عادی و توزیع عادلانه آن.
- ۱۷- ساختمان عمارات مکاتب، موسسات و ابراز نظر در مورد نقشه و ساختمان آنها از نگاه تعلیم و تربیه.
- ۱۸- حفظ ملکیت دولت در ادارات موسسات و سازمانهای مربوط.
- ۱۹- تجهیز مکاتب، کودکستانها و موسسات خارج از مکتب با سامان و لوازم درسی و ممد درسی، مواد سمعی و بصری، لابراتوار ها و کتابخانه ها.
- ۲۰- اتخاذ تدابیر جهت اكمال تعلیم و تربیه سالم و همه جانبه اطفال و جوانان در مکاتب تعلیمات عمومی، مدارس دینی، کودکستان ها، موسسات تربیه معلم، تربیت بدنی و موسسات خارج از مکتب.
- ۲۱- تدوین، تهیه و طبع کتب درسی برای شاگردان و رهنمای معلم برای معلمان و استادان موسسات تعلیمی مربوط.
- ۲۲- تشخیص نیازمندی های مبرم و اساسی سیستم تعلیم و تربیه به متخصصین پیداکوژی به همکاری کمیته امور پلانگذاری.
- ۲۳- طرح و تطبیق پروگرام تربیت قبل از خدمت و داخل خدمت معلمان جهت ارتقای سطح دانش مسلکی معلمان، مربیان و دیگر کارکنان تعلیم و تربیه.
- ۲۴- برقراری ارتباط جهت تبادل تجارب و استفاده از دست آورد های علوم و عملیه های پیداکوژیک با کشور های دوست و موسسات بین المللی.
- ۲۵- تهیه وسایط و مواد سمعی و بصری، تجهیز مکاتب و موسسات تعلیمی با مواد و وسایط سمعی و بصری، سامان و لوازم تعلیمی و تکنیکی تدریسی و اداری.
- ۲۶- رعایت تطبیق و تامین قواعد حفظ الصحه در مکاتب، کودکستانها و سایر موسسات تعلیم و تربیه به همکاری ارگانهای مربوطه وزارت صحت عامه.
- ۲۷- همکاری و رهنمایی در موضوعات و مسایل سرپرستی، قیمومت تعلیم و تربیه و حفظ حقوق اطفال بی سرپرست و یتیم با سایر موسسات ذیعلاقه.
- ۲۸- تهیه، نشر و طبع موضوعات علمی - میتودیک پیداکوژیک.
- ۲۹- تشویق و تقدیر معلمان و کارمندان لایق، ورزیده و فعال تعلیم و تربیه.
- ۳۰- تماس و همکاری با سایر وزارت خانه ها بمنظور بررسی فیصله ها و حل و فصل موضوعات مشترک.

- ۳۱- تنظیم فعالیت و حل و فصل موضوعات بر مبنای اصل کار جمعی و برقرار ساختن مسوولیت فردی اشخاص موظف در برابر وضع اجراءات کار و فعالیت در ساحه مربوطه.
- ۳۲- بوجود آوردن مکاتب تعلیمات عمومی ابتدایی چار ساله متوسطه نامکمل هشت ساله متوسطه مکمل ده ساله، مطابق ساختمان و سیستم جدید تعلیم و تربیه.
- ۳۳- تعیین محتوی تعلیمات عمومی و دینی، موافق ساختن آنها با پلان ها و پروگرامهای تعلیمی و کتب درسی متحد الشكل دولتی که ارتباط و تسلسل را در پروسه آموزش تامین میکند.
- ۳۴- ترتیب و تنظیم امور میتودیک و تحقیقات علمی در سیستم تعلیم و تربیه و استفاده از ست آورد های میتودیکی و پیداگژیکی در مکاتب و سایر موسسات تعلیمی و تربیتی.
- ۳۵- پلانگذاری انکشافی و عادی تعلیم و تربیه، ترتیب تنظیم و انجام امور مربوطه طبق پلان های انکشاف اقتصادی و اجتماعی جمهوری دموکراتیک افغانستان.
- ۳۶- طرح و تنظیم بودجه انکشافی و عادی سالانه وزارت تعلیم و تربیه.
- ۳۷- طرح پلانهای تعلیمی و پروگرامهای مکاتب تعلیمات عمومی، مدارس دینی تربیت بدنی، موسسات تربیه معلم، کودکستانها و موسسات خارج از مکتب.
- ۳۸- طرح دستورالعمل های میتودیک جهت تربیه سالم اطفال در کودکستانها، تعلیم و تربیه همه جانبه شاگردان در مکتب و فعالیت در موسسات تعلیمی و سواد آموزی.
- ۳۹- رهنمایی فعالیت های تمام مکاتب، کودکستان ها، مدارس دینی و سایر موسسات تعلیمی مربوط و موسسات تعلیمی خارج از چوکات وزارت تعلیم و تربیه مربوط سایر وزارت خانه ها در مسایل تعلیمی و تربیتی و میتودیک.
- ۴۰- تعیین جهات اساسی انکشاف تعلیم و تربیه، طرح پلانهای قصیر المدت و طویل المدت در اکمال جهات مشخص آن.
- ۴۱- صدور اجازه نامه تاسیس مکاتب و کورس های اختصاصی تعلیمی برای اتباع دول خارجی و کارکنان موسسات بین المللی مقیم کشور، مطابق به مشی دولت.
- ۴۲- صدور اجازه نامه تاسیس کورس های تعلیمی برای اشخاص اعم از حقیقی و حکمی بر اساس لایحه خاص.
- ۴۳- پیشنهاد تغییر تشکیل وزارت تعلیم و تربیه به شورای وزیران.

فصل سوم

تشکیل و تنظیم فعالیت

ماده ششم:

در راس وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان وزیر قرار داشته که طبق احکام قانون تعیین میشود. وزیر در حدود صلاحیت های قانونی خود به ادارات و موسسات مربوط وزارت تعلیم و تربیه اوامر و هدایات صادر مینماید. ادارات و موسسات مربوط مکلف به اجرای آنها میباشدند.

ماده هفتم:

وزیر تعلیم و تربیه دارای معینان میباشد که مطابق به احکام قانون تعیین می شوند، صلاحیت و مکلفیت های معینان از طرف وزیر مشخص میگردد.

ماده هشتم:

وزیر تعلیم و تربیه شخصاً مسول اجراءات و فعالیت ها، مکلفیت ها و وظایف مربوط وزارت بوده، معینان، روسا، آمرین شعبات، آمرین مکاتب و آمرین سایر دستگاه های مربوط وزارت تعلیم و تربیه در پیشبرد وظایف محوله در چوکات صلاحیت های قانونی مکلف و مسول می باشند.

ماده نهم:

تطبیق دساتیر وزیر تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان در مسایل تعلیم و تربیه برای تمام مکاتب تعلیمات عمومی، مدارس دینی، موسسات تعلیمی و سایر وزارت خانه هاییکه دارای موسسات تعلیمی میباشدند نیز حتمی و ضروری است.

ماده دهم:

در وزارت تعلیم و تربیه هیأت مشورتی باساس پیشنهاد وزیر و منظوری حکومت تشکیل میگردد.

هیأت مشورتی متشکل است از:

وزیر (بحیث رئیس) معینان، آمرین و کارکنان مسلکی ورزیده، کدرهای رهبری ادارات و موسسات مربوط بحیث اعضاء.

ماده یازدهم:

هیأت مشورتی وزارت تعلیم و تربیه دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد:

- ۱- بررسی و تحلیل مسایل مربوط به فعالیت های اساسی وزارت.
- ۲- ارزیابی موضوعات مربوط به انتخاب، تربیت و توظیف کدرها.
- ۳- اتخاذ تدابیر بمنظور بلند بردن موثریت اقتصادی ساحات مربوط.
- ۴- بررسی موضوعات مربوط به استفاده درست از منابع مادی، مالی و کار.
- ۵- بررسی موضوعات مربوط به استفاده موثر از سرمایه گذاری و بالا بردن مفیدیت آنها.
- ۶- بررسی موضوعات مربوط به تطبیق پیشرفتهای علم و تخنیک در فعالیت های عملی موسسات تعلیمی.
- ۷- بررسی راپور های جلسات مدیران تعلیم و تربیه و سایر موسسات و ادارات مربوط.
- ۸- بررسی وضع کنترول، مراقبت و تفتیش داخلی در ساحه مربوط.
- ۹- بررسی موضوعات مربوط به تطبیق و اجرای پلانها.
- ۱۰- تصویب لوایح مربوط به ادارات و موسسات وزارت تعلیم و تربیه.
- ۱۱- بررسی سایر مسایلی که توسط وزیر محول میشود.

ماده دوازدهم:

کلیه ادارات و موسسات مربوط مکلف باجرای تصامیم هیأت مشورتی میباشند.

ماده سیزدهم:

وزارت تعلیم و تربیه جلسات مشورتی و سیمینارهای فعالیت کارکنان ادارات و موسسات مربوط را در چوکات احکام قوانین دایر نموده طرق عملی ساختن فیصله های حزب دموکراتیک خلق افغانستان، حکومت و سایر مسایل عمده و مشکلات مهم مربوط را مورد ارزیابی و بررسی همه جانبه قرار میدهد.

ماده چاردهم:

بمنظور ارزیابی و نتیجه گیری پروگرامهای تعلیمی، کتب درسی، رهنمایی معلم و مواد میتودیک و بمنظور ترتیب و تهیه پیشنهادها و دستورهای لازم در باره تربیه کادرهای پیداکوژی و استفاده از دست آورد های علوم و تجارب پیشکاران پیداکوژی در وزارت تعلیم و تربیه شورای تعلیمی و میتودیک تشکیل میشود. ترکیب شورای میتودیک و لایحه وظایف آن توسط وزیر تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان منظور میشود.

ماده پانزدهم:

صلاحیت ها، وظایف و مکلفیت های ریاست ها و مدیریت های مربوط در چوکات عمومی صلاحیت و وظایف وزارت تعیین میشود.

فصل چهارم

احکام متفرقه

ماده شانزدهم:

وزیر تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان در موارد لازم باتفاق مقامات مسوول سایر وزارت خانه ها و موسسات جمهوری دموکراتیک افغانستان هدايات و دساتير مشترک صادر مينمايد.

ماده هفدهم:

وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان جلسات و سیمینار های کارمندان واحد های وزارت، مدیریت های تعلیم و تربیه ولایات، مکاتب و موسسات تربیه معلم و دیگر موسسات تعلیم و تربیه را دایر مینماید.

در صورت ضرورت در سیمینار های مذکور نمایندگان موسسات دولتی، سازمان های اجتماعی و والدین اطفال را دعوت مینماید.

ماده هجدهم:

وزارت تعلیم و تربیه جمهوری دموکراتیک افغانستان پیشنهاد ها، عرایض و شکایات مردم را بدون وقفه دقیقاً بررسی نموده در مورد رسیدگی لازم می نماید و در رفع نواقص موسسات و ادارات مربوط تعلیم و تربیه که از طرف مردم اطلاع داده شده اقدامات مقتضی می نماید.

ماده نوزدهم:

وزارت تعلیم و تربیه دارای مهر مخصوص می باشد که نشان دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان و اسم وزارت تعلیم و تربیه در آن درج است.

ماده بیستم:

این مقررہ بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد.

شرح اشتراك سالانه

در داخل کشور (۱۵۰) افغانی

خارج کشور (۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره (۵۰) افغانی

THE DEMOCRATIC REPUBLIC
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

OFFICIAL
GAZETTE

Editor: A. Ghafar Giramy

Issue No. 507

Date: May 5, 1982

دولتی مطبعه

د چاپ شمیر (۳۰۰۰) نسخی